

Förklaring med anledning av vad revisorerna anfört i revisionsberättelsen för år 2017

Revisorerna för Region Jämtland Härjedalen, utsedda av regionfullmäktige, har i sin revisionsberättelse för år 2017 riktat anmärkning mot regionstyrelsen mot bakgrund av en bedömning att regionstyrelsens styrning, ledning, uppföljning och kontroll har varit otillfredsställande. Mot bakgrund av de brister som ligger till grund för samma anmärkning avstyrker revisionen att regionfullmäktige beviljar ansvarsfrihet till regionstyrelsen.

Med anledning av vad revisorerna anfört i revisionsberättelsen för år 2017 har regionfullmäktiges presidium berett möjlighet åt regionstyrelsen att inkomma med en förklaring till vad som anförts i revisionsberättelsen. Den politiska majoriteten i regionstyrelsen har vid ett extra sammanträde beslutat om en förklaring att lämna till regionfullmäktiges presidium. Även om jag i vissa delar av förklaringen delar regionstyrelsens bild, så har jag ändå i den mest väsentliga delen avvikande åsikter, varför jag här väljer att lämna en egen förklaring.

Beredningen av budget

Jag delar revisionens bild av att regionstyrelsens budgetberedningsarbete är otillräckligt. Jag har på ett flertal punkter ifrågasatt och kritiserat olika delar som av anledningar utelämnats eller ändrats ur regionstyrelsens förslag till finansplan, och själv lämnat motstående förslag. Precis som revisionen skriver så leder en obalanserad budget i förlängning till en låg styrkraft av budgeten i sig, vilket innebär att styrelsens ledning av verksamheterna blir lidande. Ett exempel på hur det har tagit sig i uttryck är att när områdena själva lagt sina egna budgetar så har direkt skalbara och påverkbara budgetposter som t.ex. personalkostnader fått resurser som motsvarar tidigare års kostnader, medans de resurser som "blir över" läggs på budgetposter som området omöjligt kan direkt påverka, t.ex. läkemedel. Det är ett tydligt tecken på att områdena, och därmed i förlängningen förvaltningen och regionstyrelsen, är underfinansierade, och budgeten tappar därmed helt sin styrkraft.

Det är fullmäktige som beslutar om finansplan, men styrelsen bereder ärendet. I beredningsprocessen har jag ett flertal gånger påpekat ett antal brister i beredningen, utan att få gehör. Konsekvensen har blivit att jag har lämnat egna förslag till beslut.

Här är tre stycken exempel på brister i styrelsens budgetarbete inför innevarande budgetår, så jag påtalat i budgetprocessen, inte fått gehör för, och arbetat in i mitt eget budgetförslag.

- Regionstyrelsens förslag till finansplan innehåller i avsnitt 2.7 "Läkemedelskostnader" en beskrivning av hur kostnader för nya läkemedel som implementeras på marknaden väntas stiga kraftigt de kommande åren, mellan 30-40 mkr per år för perioden 2017-2019, enligt SKL:s analyser. Regionstyrelsen skriver i sitt förslag till finansplan:

"Kostnaderna för nya dyra läkemedel fortsätter att stiga mycket snabbt. De flesta nya läkemedel som introduceras är så kallade biologiska läkemedel. De är komplicerade att framställa och får därmed ett högt pris på marknaden. Alla landsting/regioner samarbetar tillsammans med flertalet myndigheter och läkemedelsföretag för att snabbare introducera nya läkemedel i Sverige och dessutom uppnå en jämlik, kostnadseffektiv och ändamålsenlig användning. Den här processen och kostnaden kan inte regionen själv styra över, utan om ett nationellt beslut om införande har fattats, kommer den läkemedelskostnaden att belasta regionen."

och:

"I prognosen ingår inte alla läkemedel som nu är på gång att introduceras, de flesta av dem mycket kostnadsdrivande, varför kostnadsökningen kan bli ännu större."

Dessa kostnader har, trots att de till och med nämns i finansplanen, inte tagits hänsyn till i budgeten. Konsekvensen blir att budgeten är ofinansierad i den delen.

- SKL förser kommunerna och landstingen med prisindex att använda sig av i budgetberedningsarbete. För landstingen består de prisindexerna av två delar, med och utan läkemedel. Detta eftersom att läkemedel är en betydande av hälso- och sjukvårdens kostnader, och som ofta håller en annan prisutveckling än andra delar av kostnaderna. Tanken är att landstingen kan använda sig av LPIK inklusive läkemedel för de verksamheter är hälso- och sjukvård, och LPIK exklusive läkemedel för övriga verksamheter. Regionstyrelsen redovisar i sitt förslag till finansplan i avsnittet 1.6 "Löne- och prisförändring för landsting" både LPIK inklusive och exklusive läkemedel, men i budget räknas samtliga kostnader upp med LPIK inklusive läkemedel, trots att det finns kostnader som av SKL prognostiseras stiga mer, då LPIK exklusive läkemedel är högre. Konsekvensen blir att budgeten är ofinansierad i de delarna.

- Regionstyrelsen skriver i avsnitt 5.1 "Resultatbudget" att "Nedanstående resultatmål förutsätter nettokostnadsminskningar motsvarande ca 390 miljoner kronor i enlighet med vad som beskrivs i avsnitt 2.9.". I avsnitt 2.9 finns i tabell 16 raden "Ytterligare åtgärder som krävs för att nå en ekonomi i balans". Raden i tabellen visar att för att nå de av regionstyrelsen förslagna resultatmålen så krävs ytterligare åtgärder utöver de presenterade och beslutade. Att budgetera med ett resultat som bygger på fiktiva åtgärder är helt barockt, och ger regionstyrelsen en orimlig situation att hantera. Konsekvensen blir att, om inte regionstyrelsen fattar dessa ytterligare beslut, som sedan också inom innevarande år verkställs och ger det förväntade resultatet, så är budgeten ofinansierad i de delarna.

Regionstyrelsens beredning av budget är otillräcklig. Det har utelämnats kostnader trots att de har varit kända vilket i sin tur naturligt leder till att budgeten är ofinansierad. Jag har i min del av styrelsearbetet arbetat för att påtala dessa brister, men utan att få gehör. Det uppdrag som Region Jämtland Härjedalen har att tillgodose det behov av hälso- och sjukvård som finns kommer inte att försvinna, även om verksamhetens kostnader är för höga. Innan dess att det långsiktiga arbetet med att sänka kostnaderna har gett det förväntade resultatet, så måste intäkterna balanseras mot kostnaderna. Det har inte gjorts, och resultatet är det underskott som regionstyrelsen presenterar i sin årsredovisning.

Detta är min förklaring.

Anton Nordqvist
Ledamot regionstyrelsen (MP)